

ОСНОВНИ ДАННИ ЗА КУЛТУРАТА В ОБЛАСТ БЛАГОЕВГРАД ПРЕЗ 2022 ГОДИНА

Статистическите изследвания на НСИ в областта на културата осигуряват информация за дейността на музеите, театрите, библиотеките, кината, радио- и телевизионната програмна дейност, производството на филми и читалищната дейност. Основните показатели и обхватът на изследванията са в съответствие с методологическите изисквания на ЮНЕСКО.

Културни институции

Културни институции са музеите, театрите и музикалните колективи (сценичните изкуства) и библиотеките.

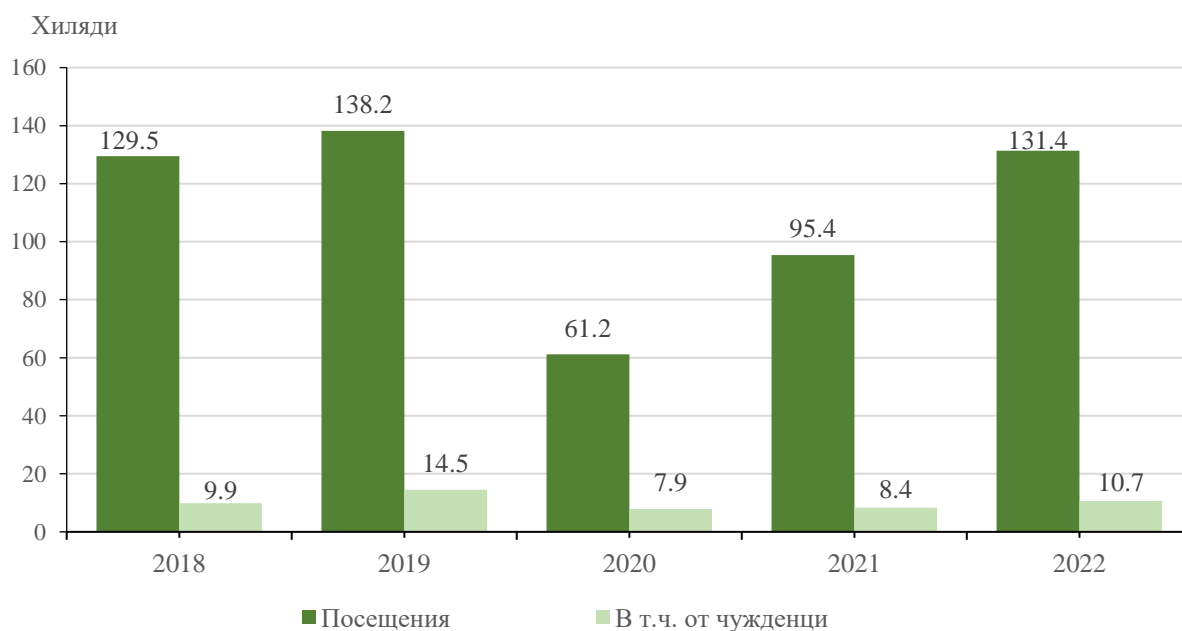
1. Музеи

Към 31.12.2022 г. в област Благоевград функционират 6 музея, регистрирани съгласно Закона за културното наследство.

Движимите културни ценности включени в експозициите на музеите в област Благоевград са част от националното ни богатство и формират музеен фонд, който се състои от 145.2 хил. фондови единици. В сравнение с 2021 г. техният брой нараства с 2.3%. Към 31.12.2022 г. броят на цифровизираните фондови единици е 8 305, което е със 195 повече спрямо предходната година. Общата полезна площ на която са разположени експозициите на музеите в област Благоевград е 15 811 квадратни метра.

Посещенията в музеите през 2022 г. са 131.4 хил. и съпоставени с 2021 г. се увеличават с 37.7% (фиг. 1). В дните със свободен вход са осъществени 14.7% от посещенията в музеите (19.3 хиляди). Регистрирано е и увеличение на посещенията на чужденци в музеите - с 2.3 хиляди., или с 27.5% спрямо предходната година.

Фиг. 1. Посещения в музеите в област Благоевград

2. Сценични изкуства

През 2022 г. в действащите 3 театъра в област Благоевград са организирани 368 представления, посетени от 31.6 хил. зрители, като спрямо 2021 г. представленията и посещенията се увеличават съответно с 52.7 и 69.1%. Средният брой посетители на едно представление е 86 и се увеличава с 8 спрямо предходната година.

През 2022 г. в област Благоевград развиват дейност 2 музикални колектива. Те са изнесли 31 представления, посетени от 15.5 хил. зрители. Представленията намаляват с 6.1% в сравнение с предходната година и зрителите съответно - с 14.4%

3. Библиотеки

През 2022 г. в област Благоевград функционират 2 библиотеки с библиотечен фонд над 200 хил. библиотечни документа: книги, продължаващи издания - вестници, списания, бюлетини и други. Библиотечният фонд в област Благоевград през 2022 г. се състои от 1 315 хил. библиотечни документа. Регистрираните читатели в библиотеките са 14 205, което е с 0.8% повече в сравнение с предходната година. Посещенията в библиотеките нарастват с 21.5% и достигат до 179 хиляди през 2022 година. Заетият библиотечен фонд е 256 хил. библиотечни единици.

Аудио-визуална дейност

Аудио-визуалната дейност включва филмовото производство, дейността на кината, както и радио- и телевизионната програмна дейност.

4. Кина

В края на 2022 г. кината в област Благоевград са 3. В сравнение с предходната година прожекциите в кината се увеличават с 5.5% и достигат до 4 998. Посещенията на зрители през 2022 г. в сравнение с 2021 г. нарастват с 25.2% и достигат до 96 хиляди. Прожектирани са 301 филма, които според националността им се разпределят както следва: 49 български, 49 европейски, 196 от САЩ и 7 от други страни.

5. Радиопрограмна и телевизионна дейност

През 2022 г. боят на радиооператорите (6 радиа и радио мрежи) от област Благоевград са излъчили - 51.2 хил. часа радиопредавания.

На територията на областта функционират 4 регистрирани и лицензирани телевизионни оператора, а излъчените програми са с обща продължителност 15.0 хил. часа като в сравнение с предходната година те намаляват със 17.3%.

6. Читалищна дейност

Народните читалища са традиционни самоуправляващи се български културно-просветни сдружения в населените места, които изпълняват и държавни културно-просветни задачи¹. Изследването на читалищната дейност се провежда веднъж на пет години в съответствие с Националната статистическа програма и е изчерпателно, като обхваща всички читалища на територията на Република България, регистрирани в съответствие със Закона за народните читалища (ЗНЧ).

Към 31.12.2022 г. действащите читалища на територията на област Благоевград са 118, от тях 17 (14.4%) са в градовете, а 101 (85.6%) в селата. В сравнение с 2017 г. броят на читалищата се запазва същият. Членовете на читалищата са 8 187, като спрямо 2017 г. броят им намалява с 650, или със 7.4%.

През 2022 г. във функциониращите читалища са налични следните услуги:

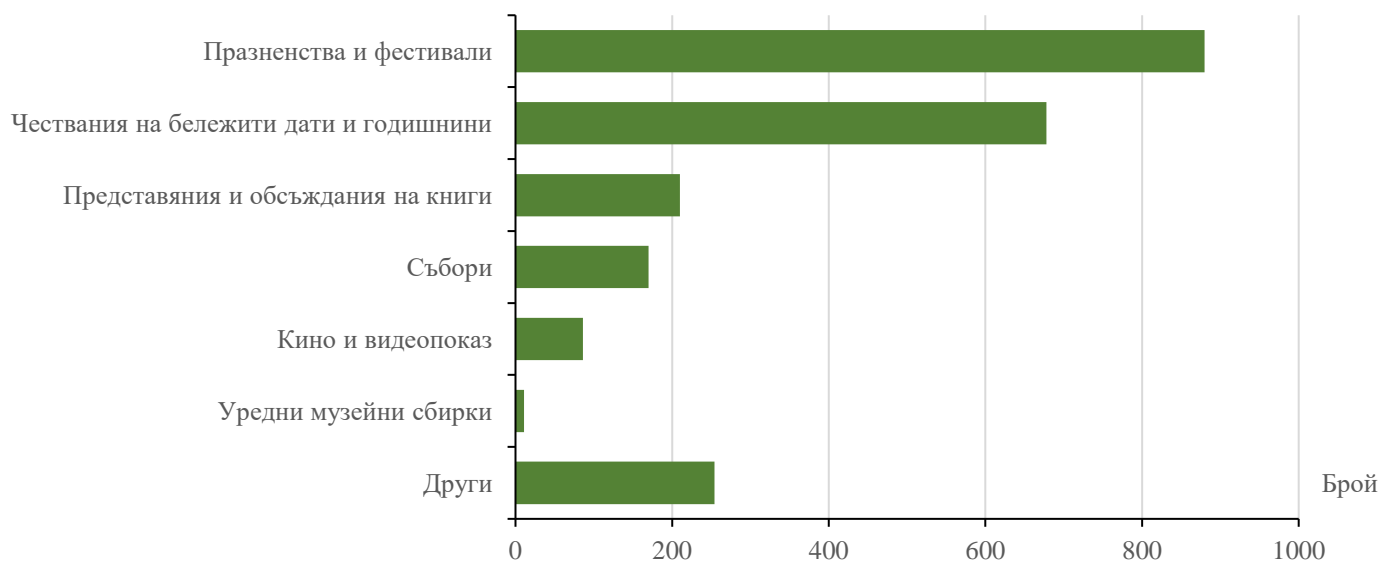
- 56 читалища (47.5%) предлагат услуги за ползване на компютър с достъп до интернет за потребители;

- В 110 читалища, или 93.2% от всички читалища, има действащи библиотеки;

- 86 (72.9%) читалища разполагат със зала за представления.

През 2022 г. от читалищата в област Благоевград са организирани общо 2 289 културни и творчески прояви. Най-голям е броят на организираните от читалищата празненства и фестивали - 880, следван от честванията на бележити дати и годишнини - 678 (фиг. 2).

Фиг. 2. Културни и творчески дейности в читалищата в област Благоевград по вид

Методологични бележки

Информация за дейността на музеите се получава в резултат на регулярно провеждано годишно наблюдение. Тяхната дейност се характеризира чрез: музейните фондови единици; посетителите; културно-просветната работа; персонала; приходите и разходите и материалнотехническата база. В броя на музеите се включват самостоятелните музеи, създадени по реда на чл. 25, ал. 1 и ал. 2 от Закона за културното наследство (обн., ДВ, бр. 19 от 13 март 2009 г.) и извършвали дейност през съответната година.

Сценичните изкуства са предмет на отделно годишно изследване. Единици на наблюдение са театрите, оперите, оперетите, цирковете, музикалните колективи, дружествата и сдруженията, които са организирали и провели рецитали и концерти (естрадни, фолклорни, симфонични, камерни, хорови, на духови оркестри, смесени и други). Тяхната дейност обхваща следните основни характеристики: сцени, места, представления, посетители, постановки по националност на автора, включително нови постановки.

Предмет на годишно статистическо наблюдение е и дейността на библиотеките с библиотечен фонд над 200 хиляди единици. Тяхната дейност обхваща следните основни характеристики: библиотечен фонд (книги, продължаващи издания и други библиотечни документи), читатели, посещения, зает библиотечен фонд, персонал, приходи и разходи, компютри, площ на библиотеките.

Дейността на кината се обхваща чрез следните основни характеристики: места, екрани, прожекции, зрители, приходи от билети. Не се наблюдават киноklubовете и подвижните кина.

Дейността на радио- и телевизионните оператори се обхваща чрез следните основни характеристики: предавания по функция в часове, приходи и разходи.

Изследването на читалищната дейност се провежда веднъж на пет години в съответствие с Националната статистическа програма и е изчерпателно, като обхваща всички читалища на територията на Република България, регистрирани в съответствие със Закона за народните читалища (ЗНЧ).

Повече информация и данни от изследванията в областта на културата могат да се намерят на сайта на НСИ (<https://www.nsi.bg/bg/content/3552/>) и в Информационна система ИНФОСТАТ на НСИ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=36).